

Handläggare
Anne Menes
Telefon: 08-50808098

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd

Remiss om Handlingsplan för arbete mot rasism

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

En remiss har inkommit från kommunstyrelsen som avser Handlingsplan mot rasism. Handlingsplan mot rasism är kopplad till stadens program för de mänskliga rättigheterna (MR-programmet). Syftet med handlingsplanen är att stärka och utveckla Stockholms stads arbete mot rasism med målet att stadens verksamheter ska vara fria från alla former av rasism. Handlingsplanen ska ge vägledning till stadens samtliga nämnder och bolagsstyrelser i arbetet mot rasism.

Handlingsplanen mot rasism är uppbyggt på samma sätt som styrdokumentet MR-programmet, vilket gör att planen är lätt att följa, bland annat genom modellen form av en trappa. Förvaltningen anser det är bra att handlingsplanen knyter an till MR-programmet och ska utgå från stadens ordinarie ledningssystem och processer. Förvaltningen hade dock gärna sett en tydligare koppling till det övergripande arbetet med de globala målen i Agenda 2030 som nämnder och bolag ska verka för ska nås.

Bakgrund

En remiss har inkommit från kommunstyrelsen som avser Handlingsplan mot rasism.

Inom staden är samtliga bolag, stadsdels- och facknämnder remissinstanser. Externa remissinstanser är ett antal människorättsorganisationer såsom Afrosvenskarnas riksförbund, Judiska församlingen i Stockholm, Romers rättigheter i samhället, Sameföreningen i Stockholm och Sveriges muslimska förbund. Därutöver är länsstyrelsen i Stockholm, Rädda Barnen Öst och RFSL Stockholm remissinstanser.

Sista dag för remissvar är 13 februari.

Ärendet

Stockholms stads handlingsplan mot rasism är kopplad till stadens program för de mänskliga rättigheterna (MR-programmet). Syftet med handlingsplanen är att stärka och utveckla Stockholms stads arbete mot rasism med målet att stadens verksamheter ska vara fria från alla former av rasism.

Det finns olika former av rasism som drabbar olika grupper i samhället. Handlingsplanen mot rasism omfattar alla former av rasism och riktar sig till samtliga nämnder och bolagsstyrelser och utgår från områden som staden har rådighet över, exempelvis utbildning, arbetsmarknad, idrott, kultur, bostäder och socialtjänst. Kommuner svarar för en stor del av de samhällsuppgifter som direkt berör de enskilda invånarna. I utförandet av dessa samhällsuppgifter ska Stockholms stads arbete utgå från internationella åtaganden om mänskliga rättigheter och den lagstiftning som styr arbetet på området. Stadens arbete mot rasism ska vara en naturlig del i arbetet för alla människors lika värde samt att uppnå FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030.

Handlingsplanen består av en inledande del, en beskrivning av genomförande och uppföljning samt en beskrivning av identifierade utvecklingsområden och aktiviteter som ska stärka arbetet mot alla former av rasism. Utvecklingsområdena, som svarar mot Stockholms stads program för de mänskliga rättigheternas (MR-programmet) fokusområden, är:

- Öka kunskapen om rasism och diskriminering, som svarar mot fokusområde *kunskap och information* i MR-programmet
- Motverka att barn och unga utsätts för rasism, som svarar mot fokusområde *välfärd och service* i MR-programmet
- Stärka samverkan med civilsamhället i arbetet mot rasism, som svarar om fokusområde *delaktighet och inflytande* i MR-programmet

Till varje utvecklingsområde pekas ett antal aktiviteter ut som syftar till att utveckla existerande processer utifrån ett antirasistiskt perspektiv samt påbörja nya arbetssätt för att förebygga och motverka rasism och främja inkludering.

Enligt handlingsplanen ska respektive nämnd och bolag formulera egna mål och aktiviteter för arbetet mot rasism, säkerställa att kunskap om stockholmarnas upplevelser av rasism finns och används i utvecklingsarbetet samt samverka både inom staden och med civilsamhället. Arbetet mot rasism ska vara en del av nämnder och bolagsstyrelser systematiska arbete för att säkerställa stockholmarnas tillgång till de mänskliga rättigheterna och bidra till

att ojämlikheten minskar i enlighet med hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Arbetet mot rasism ska integreras i ordinarie verksamhet och följas upp under budgetmål 3.7 *Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt.*

Som stöd i arbetet föreslås i handlingsplanen att använda sig av en modell i form av en trappa, som tagits fram av stadsledningskontoret i arbetet med att säkerställa de mänskliga rättigheterna. Modellen beskriver olika steg och vara till hjälp för att bedöma och följa upp verksamhetens arbete och för att förstå vad som är nästa steg i utvecklingsarbetet:

1. Kompetenshöjande insatser sker regelbundet och till nyanställda.
2. Styrdokument och rutiner inkluderar där så är relevant åtgärder mot olika former av rasism.
3. Metoder och arbetssätt för kartläggningar och analyser är anpassade för och används i verksamheten.
4. Delaktighet och inflytande tillgodoses i frågor som berör verksamhetens målgrupper direkt och indirekt.
5. Systematiskt arbete - insatser tas fram utifrån mål, identifierade utmaningar och analyser.
6. Sammanhållen uppföljning av arbetet genomförs utifrån mål, prioriteringar och utvecklingsområden.

Avgränsningar och kopplingar till andra styrdokument

Eftersom det i staden finns flera framtagna program som tangerar Stockholms stads handlingsplan mot rasism innebär detta att handlingsplanen avgränsas i relation till andra program, såsom

- *Stockholms stads säkerhetsprogram* och i *Stockholms stads trygghetsprogram* (som rör att en följd av rasism kan vara att den personliga säkerheten hotas).
- *Stockholms stads riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism* (som rör med arbetet mot rasism genom att åtgärderna i riktlinjerna syftar till att förebygga och motverka att fler personer dras till extremistiska miljöer).
- *Stockholms stads Personalpolicy* (som rör lika rättigheter och möjligheter för stadens medarbetare).
- *Stockholms stads handlingsplan om nationella minoriteters- och urfolks rättigheter* (överlappar till viss del handlingsplanen då flera av de former av rasism som särskilt uppmärksammas i handlingsplan mot rasism drabbar nationella minoriteter).

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom stadsdelsdirektörens stab. Synpunkter har inhämtats från övriga avdelningar inom förvaltningen.

Ärendet har behandlats av pensionärsrådet, rådet för funktionshinderfrågor och i förvaltningsgruppen. Synpunkter framgår av respektive protokoll.

Förvaltningens synpunkter

Stockholms stad ska vara en demokratisk och hållbar stad för alla och präglas av öppenhet, jämlikhet, jämställdhet och tillgänglighet samt vara fri från alla former av rasism. Att inte utsättas för rasism är en mänsklig rättighet och rasism och diskriminering kan utgöra hinder för enskilda att få tillgång till andra mänskliga rättigheter.

Handlingsplanen mot rasism är uppbyggt på samma sätt som styrdokumentet MR-programmet, vilket gör att planen är lätt att följa, bland annat genom modellen form av en trappa. Förvaltningen vill vidare lyfta att det är bra att handlingsplanen knyter an till MR-programmet och ska utgå från stadens ordinarie ledningssystem och processer. Förvaltningen hade dock gärna sett en tydligare koppling till det övergripande arbetet med de globala målen i Agenda 2030 som nämnder och bolag ska verka för ska nås. Mycket av det som beskrivs i handlingsplanen görs redan i dag inom ramen för ordinarie arbete i verksamheterna. Förvaltningen följer upp det arbete som bedrivs i verksamheterna, samt vilka utvecklingsområden som finns, bland annat i tertialrapporter och i verksamhetsberättelse, till kommunfullmäktige under mål 3.7.

Förvaltningen vill lyfta att staden har många styrdokument och handlingsplaner och att flera av dessa går in i varandra och rör samma områden. Förvaltningen ser en risk i att om antalet dokument ökar kan göra styrningen bli otydlig, framförallt om dessa rör eller överlappar varandra.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Ann-Christine Hansson

Stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Stockholms stads handlingsplan mot rasism
2. Tjänsteutlåtande från stadsledningskontoret

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör	2025-01-10